

Konferencija: Šilumos energetika ir technologijos

Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir eksploatavimo nutraukimo priežiūra

Vidas Paulikas

Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija (VATESI)
Radiacinės apsaugos departamentas

Kaunas, 2010-02-04

VATESI

- **VATESI misija yra vykdyti branduolinės energetikos objektų saugos valstybinį reguliavimą ir priežiūrą, siekiant apsaugoti visuomenę bei aplinką nuo branduolinių bei radiologinių įvykių ir avarijų žalingo poveikio.**
- **VATESI yra pagrindinė branduolinės saugos reguliavimo ir priežiūros institucija, kuri nustato reikalavimus, kontroliuojama kaip jų laikomasi, išduoda licencijas ir leidimus, atlieka saugos vertinimą ir kitas funkcijas;**
- **VATESI yra vyriausybės institucija, įkurta 1991 metais.**

Branduolinės energetikos objektai

Branduolinės energetikos objektai Lietuvoje

Veikiantys objektai

1. Ignalinos AE – Drūkšinių k. Visagino sav.
2. Maišiagalos radioaktyviųjų medžiagų saugykla – Bartkuškio miškas, Žaliosios girininkijos 53 kvartalas Širvintų r.
3. Panaudoto branduolinio kuro saugykla – Drūkšinių k. Visagino sav.
4. Sucelementuotų radioaktyviųjų atliekų saugykla – Drūkšinių k. Visagino sav.

Piktogramos

- 🏢 Atominė elektrinė   ● Saugykla   🏠 Komplexas   ■ Kapinynas

Planuojami statyti nauji objektai

1. Visagino atominė elektrinė – 2 aikštelės – Drūkšinių k. Visagino sav.
2. Nauja panaudoto branduolinio kuro saugykla – Drūkšinių k. Visagino sav.
3. Naujas kietųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir saugojimo kompleksas – Drūkšinių k. Visagino sav.
4. Labai mažai radioaktyviųjų atliekų kapinynas – Drūkšinių k. Visagino sav.
5. Mažai ir vidutiniškai radioaktyviųjų atliekų kapinynas – Stabatiškės aikštelė Visagino sav.

Piktogramos

- 🏢 Atominė elektrinė   ● Saugykla   🏠 Komplexas   ■ Kapinynas

Branduolinės energetikos objektai

Įprastas branduolinių energetikos objektų gyvavimo ciklas:

- **Projektavimas;**
  - **Statyba;**
  - **Eksplotavimas;**
  - **Eksplotavimo nutraukimas.**
-
- **Kapinynų priežiūra po uždarymo.**

Atliekų kiekiai

Panaudotas kuras

1.	Ignalinos AE panaudoto kuro saugykla	4794 kuro rinklės
2.	Ignalinos AE 1 bloko baseinas	7481 kuro rinklės
3.	Ignalinos AE 2 bloko baseinas	6727 kuro rinklės

Atliekų kiekiai

Kietųjų atliekų saugyklos (pastatai 155, 155/1, 157, 157/1)

Atliekų grupė	1 grupė degios	1 grupė nedegios	2 grupė degios	2 grupė nedegios	3 grupė	Bendras tūris (m ³)
Tūris (m ³)	11 483	8287	2203	2823	829	25 625

Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo principai

- **Nepalikti rūpesčių sutvarkyti radioaktyviasias atliekas ateities kartoms;**
- **Teršėjas moka.**

- **Pavojus ateities kartoms negali būti didesnis nei dabar nustatyta;**
- **Nepaskleisti aplinkoje, o surinkti, sukietinti, supakuoti, saugoti ir saugiai palaidoti;**
- **Siekama, kad susidarančių radioaktyviųjų atliekų kiekis būtų kaip galima mažesnis;**
- **Daugiabarjerinės saugos principas;**
- **Laidojant atliekas svarbi parinktos aikštelės gamtinių savybių ir inžinerinių barjerų sąveika.**

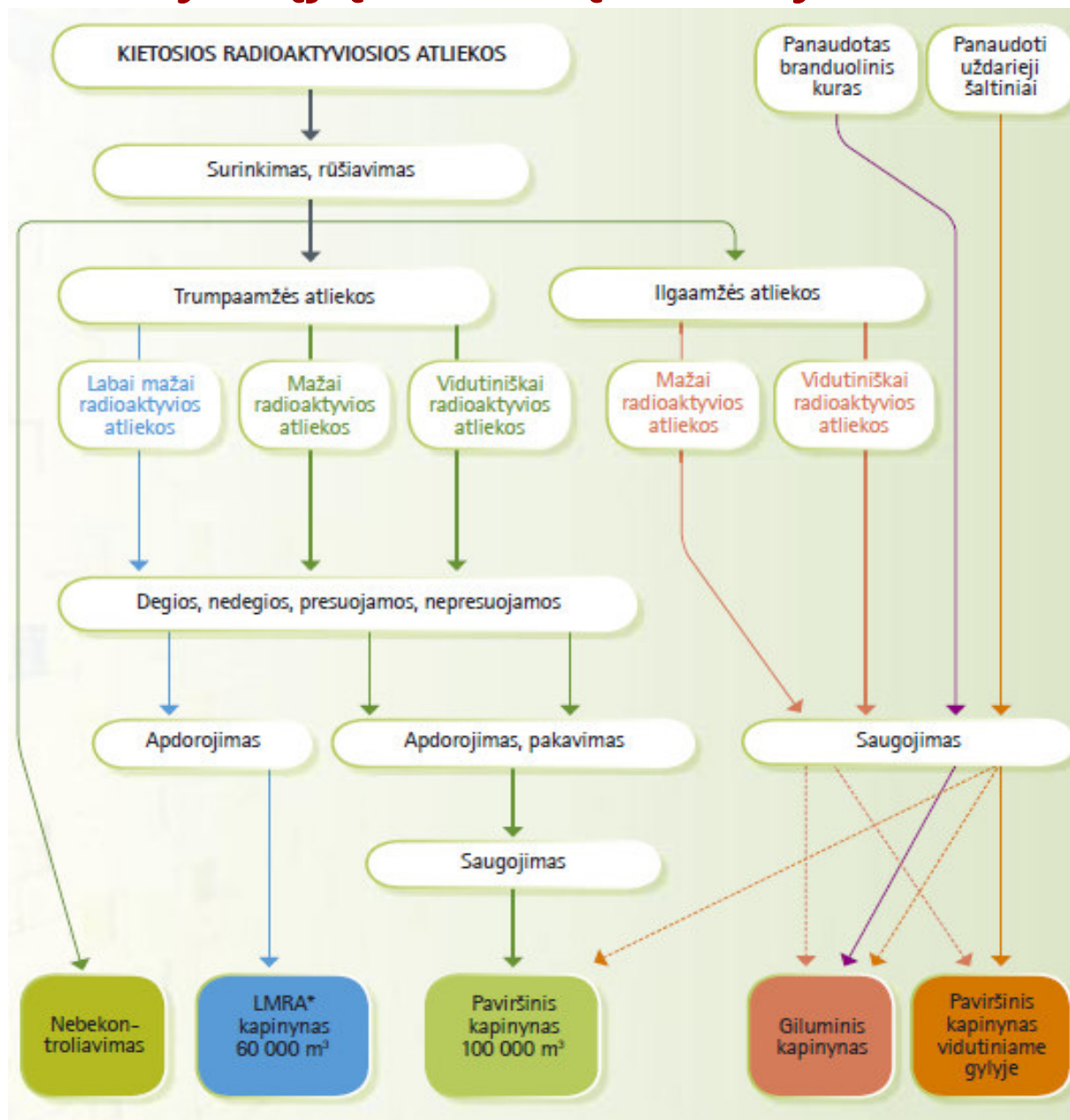

Radioaktyviųjų atliekų klasifikavimas

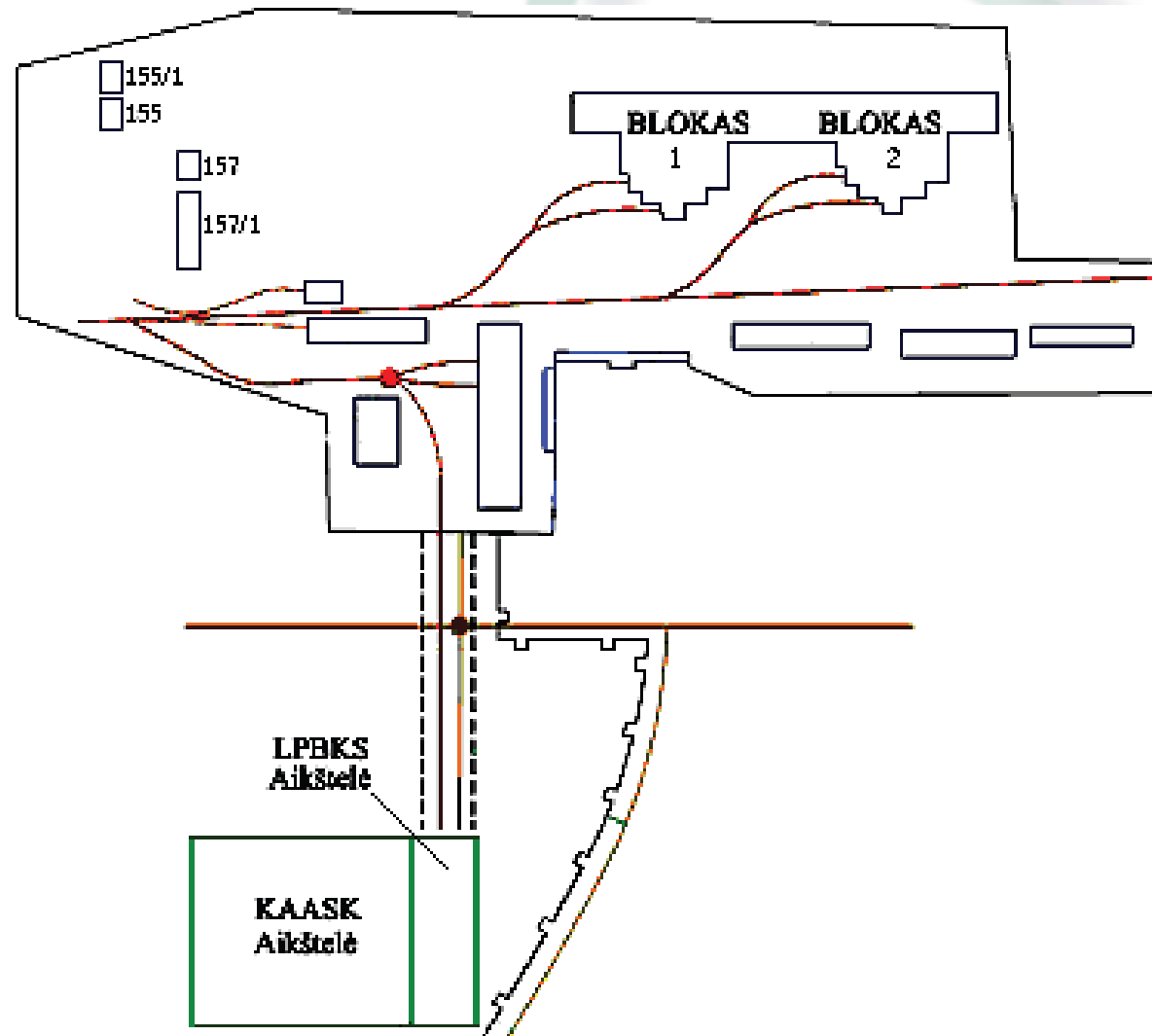
Atliekų klasė	Apibrėžimas	Abrивиatura	Pav. dozės galia mSv/h	Apdorojimas	Laidojimo metodas
0	Nebekontr. atliekos	NA		Nereikalinga	Tvarkomos bendra tvarka
<i>Trumpaamžės mažo ir vidutinio aktyvumo atliekos</i>					
A	Labai mažo akt. atliekos	LMAA	≤ 0.5	Nereikalinga	Labai mažo aktyvumo atliekų kapinynas
B	Mažo akt. atliekos	MAA-TA	0.5-2	Reikalingas	Paviršinis kapinynas
C	Vidutinio akt. atliekos	VAA-TA	> 2	Reikalingas	Paviršinis kapinynas
<i>Ilgaaamžės mažo ir vidutinio aktyvumo atliekos</i>					
D	Mažo akt. atliekos	MAA-IA	≤ 10	Reikalingas	Paviršinis kapinynas (vidutinis gylis)
E	Vidutinio akt. atliekos	VAA-IA	> 10	Reikalingas	Giluminis kapinynas
<i>Panaudoti uždarieji šaltiniai</i>					
F	Panaudoti užd. Šalt.	PUŠ		Reikalingas	Paviršinis arba giluminis kapinynai

Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo schema

Radioaktyviosios atliekos Ignalinos AE

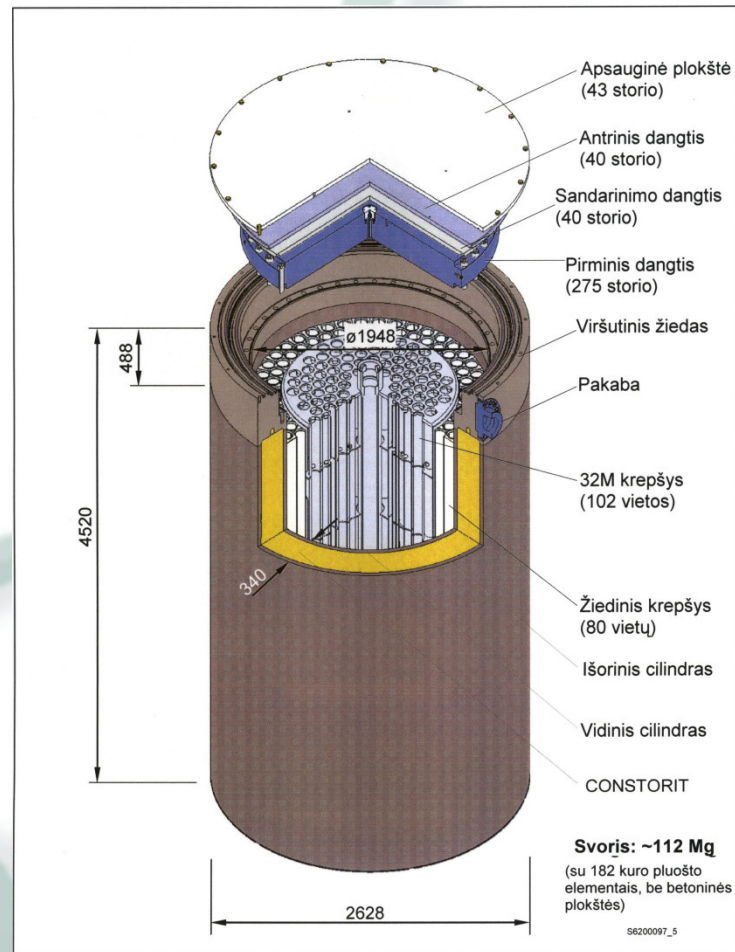

Planuojami statyti nauji įrenginiai

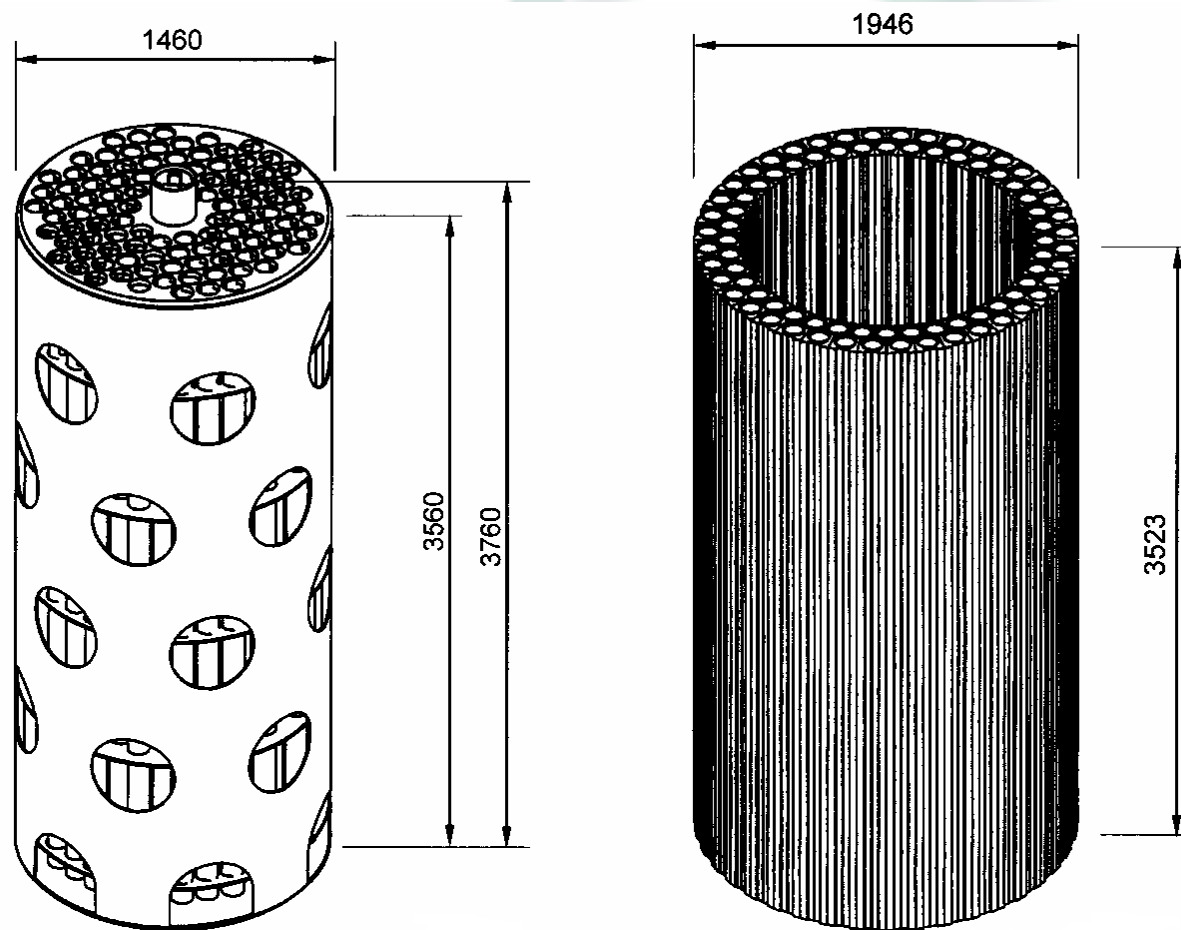
Nauja panaudoto kuro saugykla

- **Tikslas – saugoti likusį panaudotą kūrą, kurio negalima patalpinti į esamą saugyklą;**
- **Planuojama pradėti eksploatuoti– 2012;**
- **Bus patalpinta 16 000 – 17 000 kuro rinklių.**

Konteineris CONSTOR RBMK 1500/M2

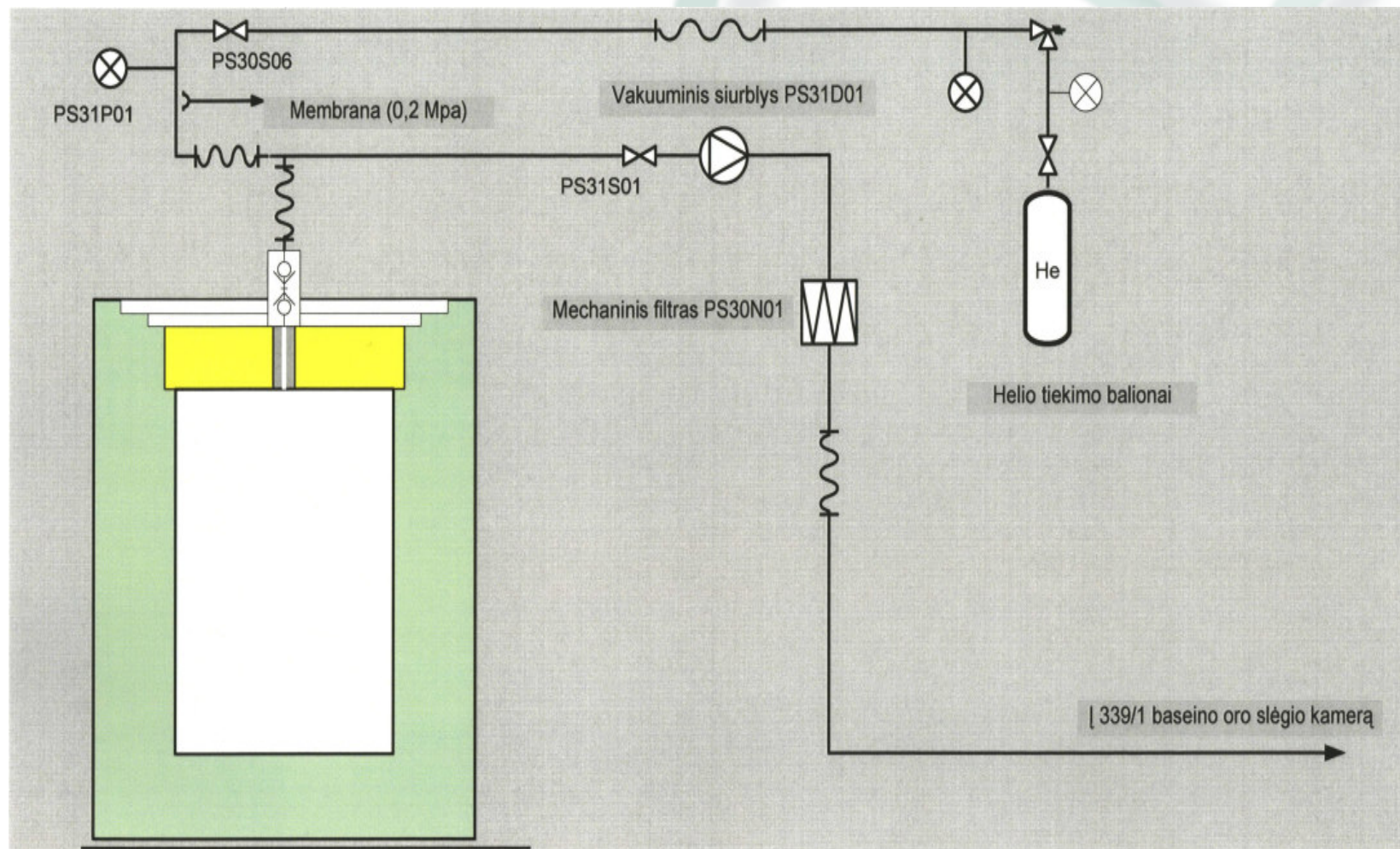

Panaudoto branduolinio kuro krepšiai

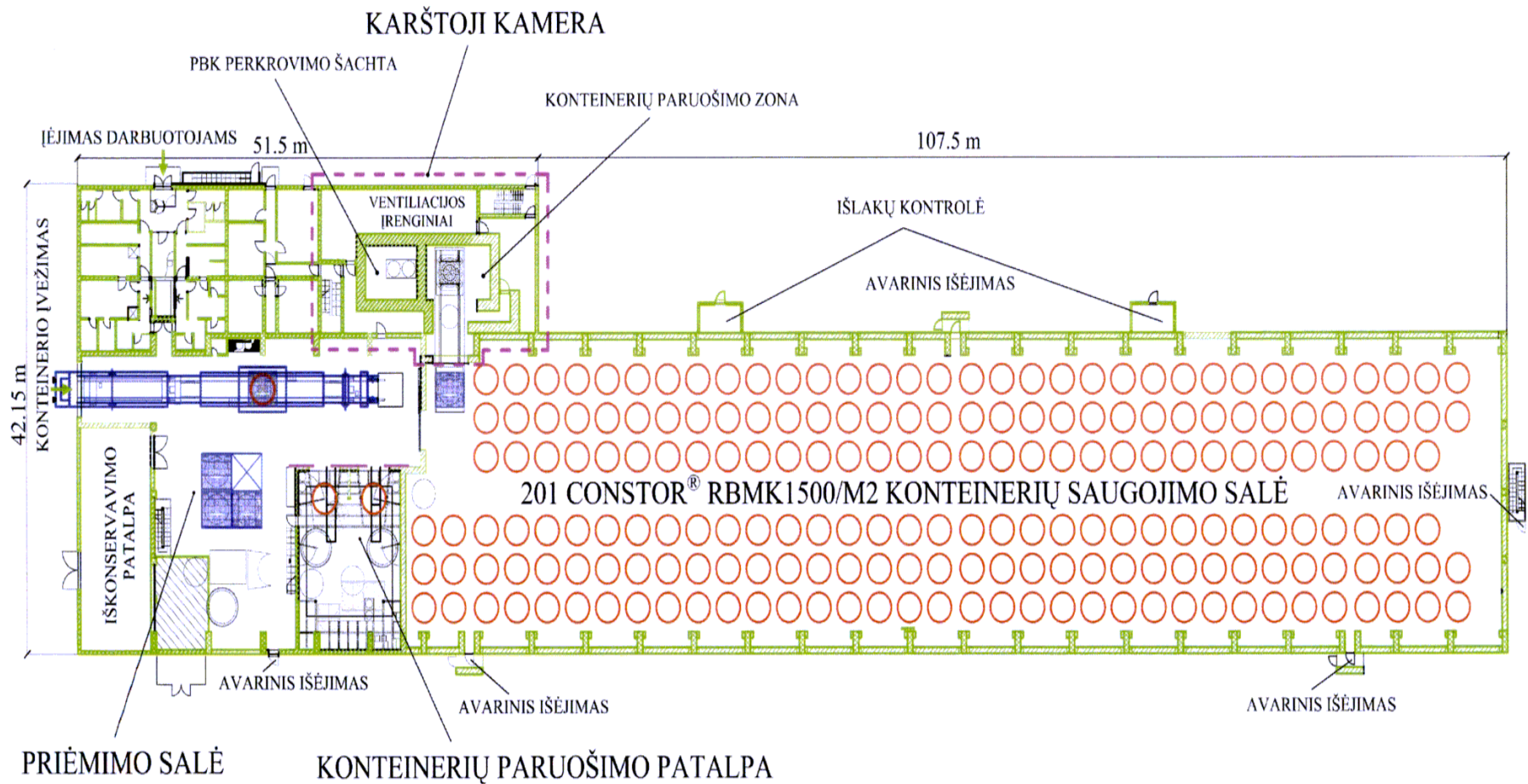

Konteinerio ertmės užpildymo heliu proceso įranga

Saugyklos planas

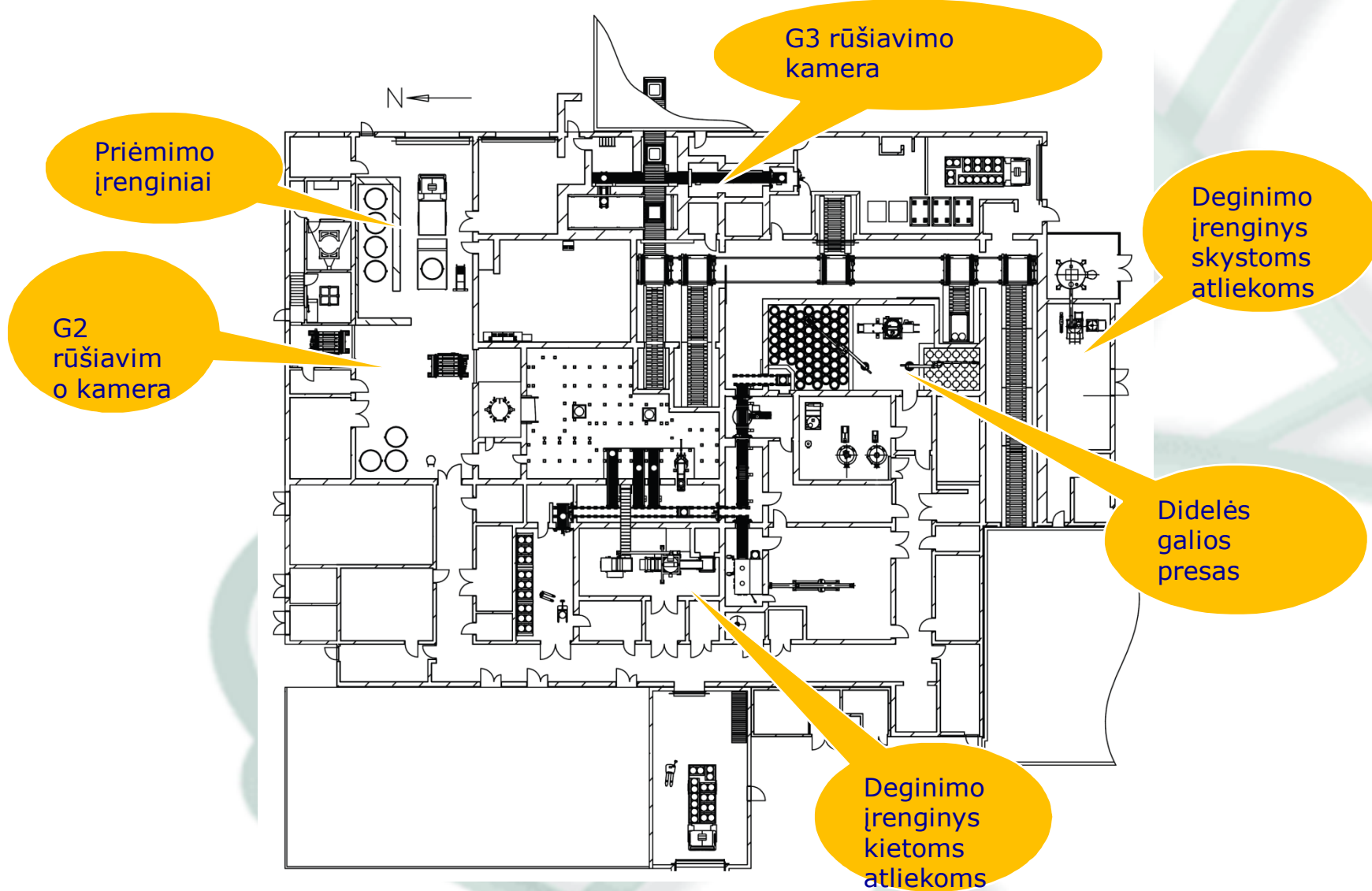
Planuojami statyti nauji įrenginiai

Kietųjų atliekų apdorojimo įrenginiai ir saugyklos

- **Tikslas – sutvarkyti Ignalinos AE kietąsias tiek eksploataavimo, tiek eksploataavimo nutraukimo atliekas**
- **Bus apdorota 28 000 m³ eksploataavimo ir 100 000 m³ eksploataavimo nutraukimo atliekų**
- **Bus perdirbama apie 15 m³ per dieną.**
- **Planuojama pradėti eksploatuoti 2012.**

Planuojami statyti nauji įrenginiai

Atliekų apdorojimo įrenginiai

Planuojami statyti nauji įrenginiai

Atliekų išėmimas iš saugyklų 155, 155/1, 157, 157/1

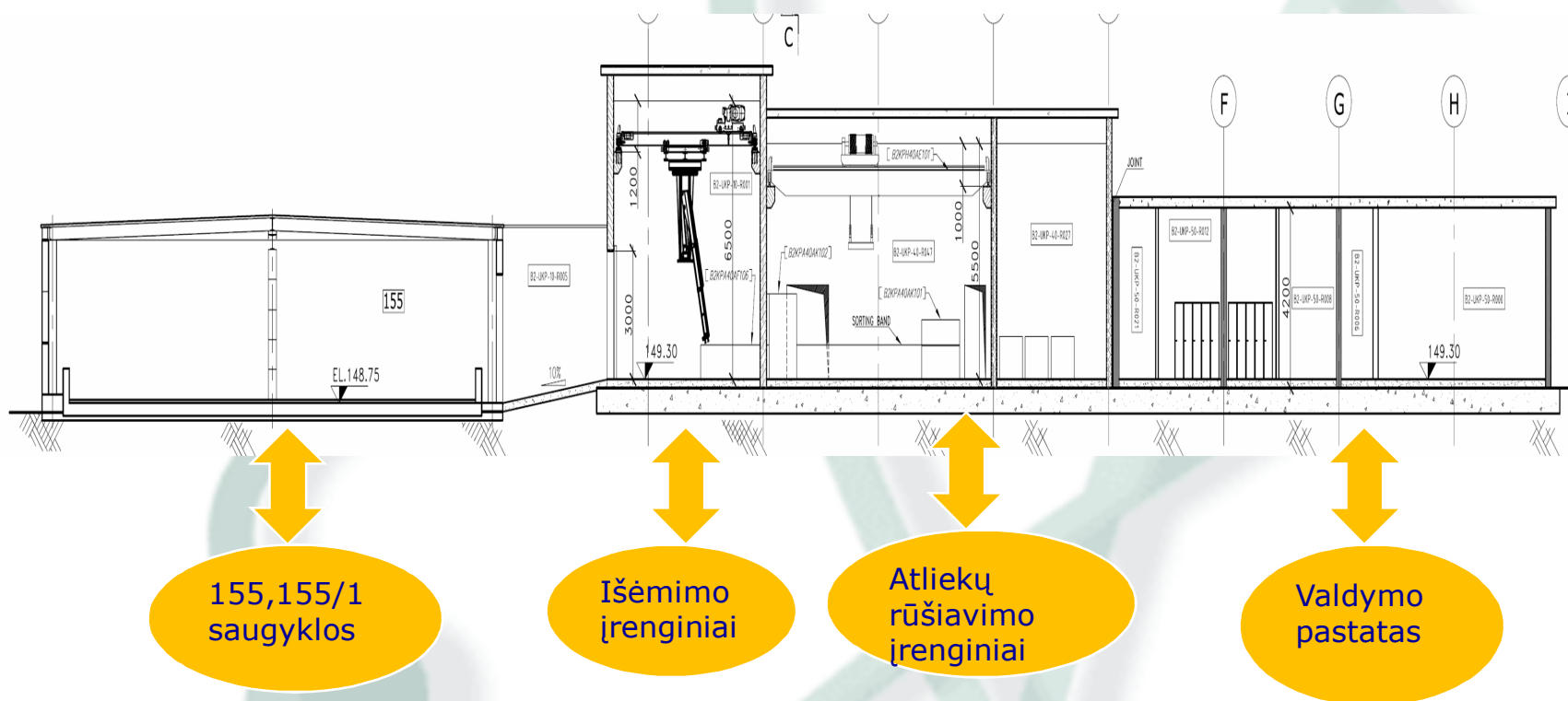
- Tikslas – išimti, rūšiuoti ir parengti apdorojimui kietąsias atliekas.
- Pastatuose 155 ir 155/1 saugoma 4 800 m³ 1 grupės degių atliekų. Abi saugyklos pilnos ir uždarytos.
- Pastatuose 157 ir 157/1 saugoma virš 20 000 m³ 1,2 ir 3 grupės atliekų. Šiuo metu saugyklos yra eksploatuojamos.

Kietųjų atliekų saugyklos (pastatai 155, 155/1)

Planuojami statyti nauji įrenginiai

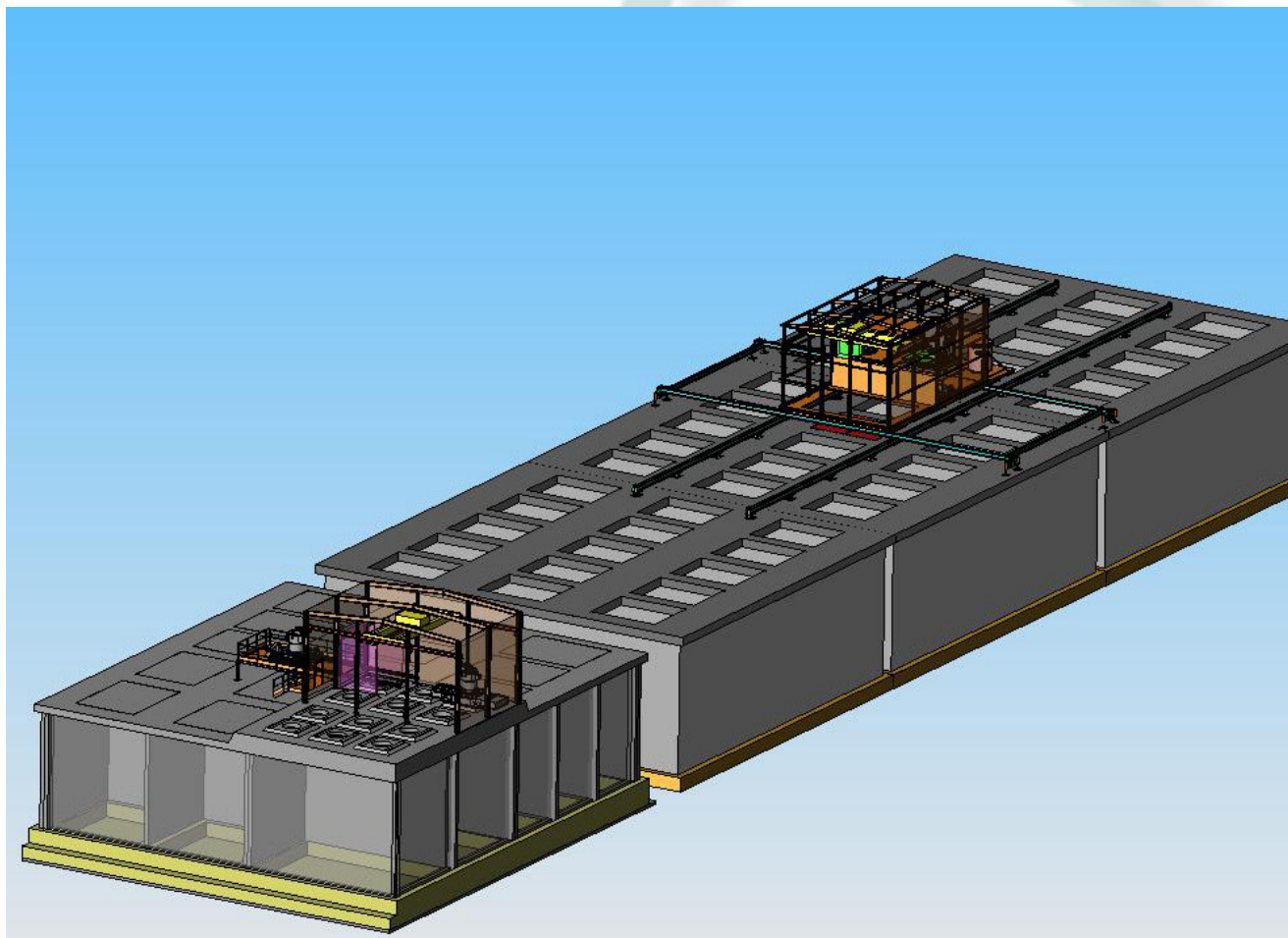
(išėmimas iš 155, 155/1 pastatų, vaizdas iš šono)

Planuojami statyti nauji įrenginiai

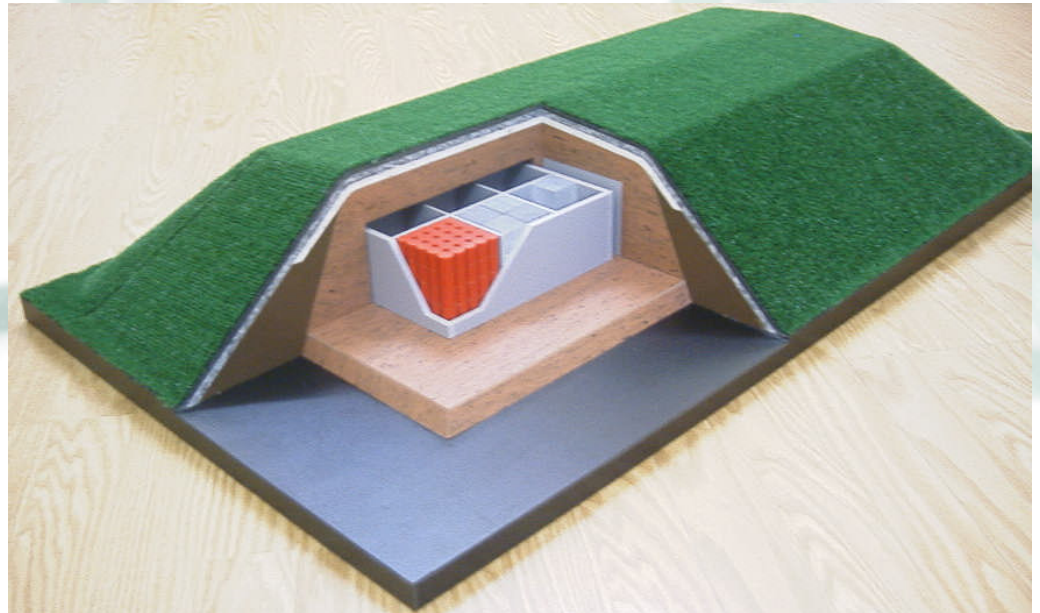
Išėmimas iš 157, 157/1 pastatų

Planuojami statyti nauji įrenginiai

Mažo ir vidutinio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų kapinynas

- **Tikslas – palaidoti mažo ir vidutinio aktyvumo radioaktyviausias atliekas**
- **Bus patalpinta apie 100 000 m³;**
- **Planuojama eksploatuoti 2015-2016.**

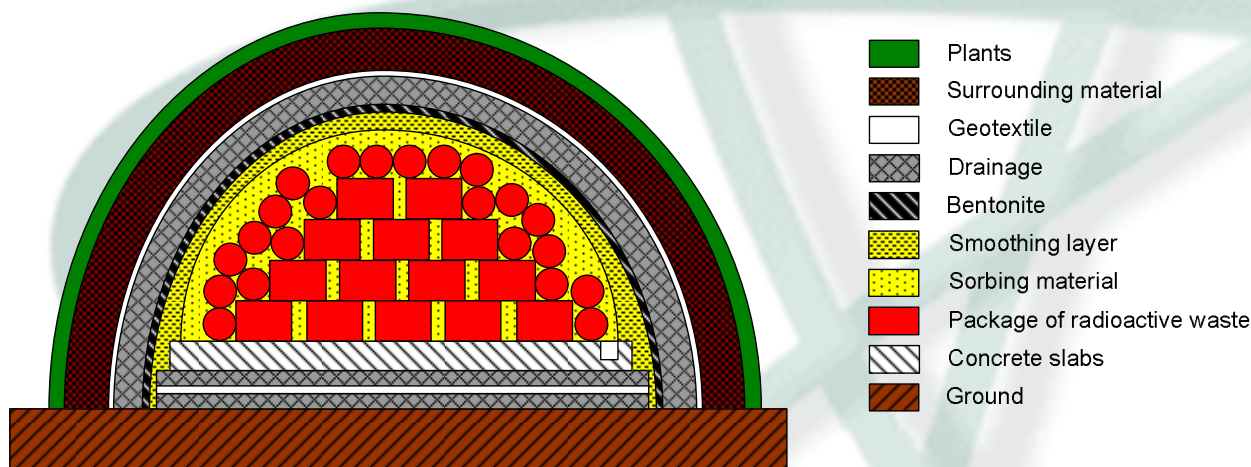

Planuojami statyti nauji įrenginiai

Labai mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų kapinynas

- Tikslas – palaidoti labai mažo aktyvumo radioaktyviausias atliekas;
- Bus patalpinta apie 60 000 m³;
- Planuojama eksploatavimo pradžia– 2012-2013.

Planuojami išmontavimo projektai

117/1 pastato įrangos išmontavimo projektas

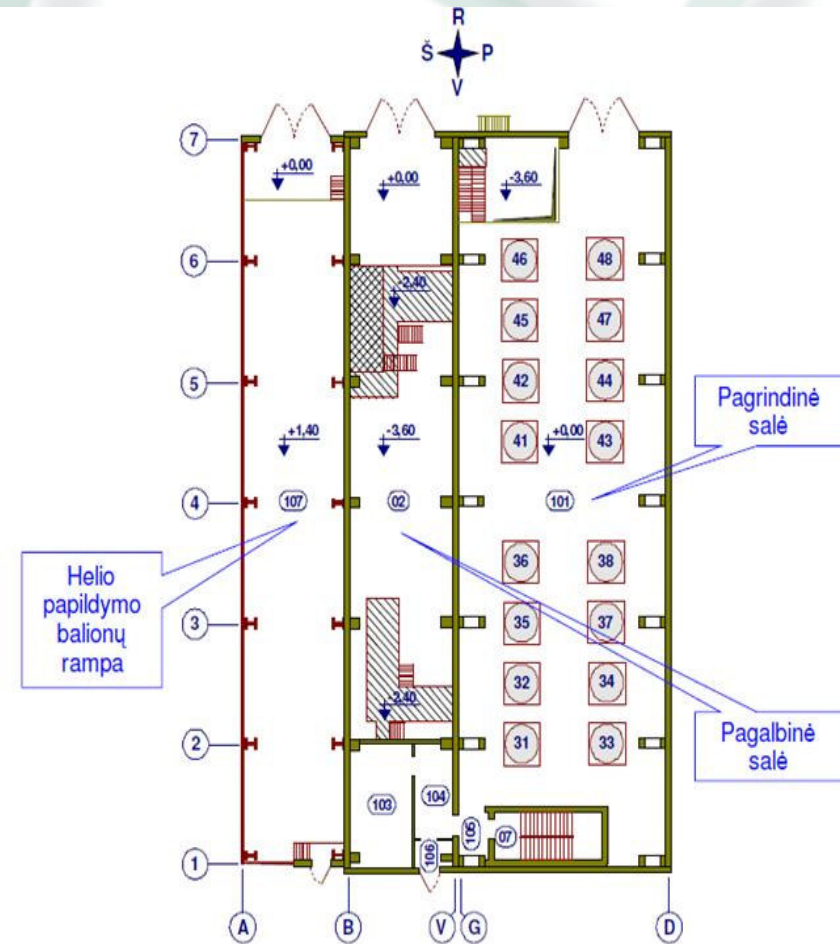
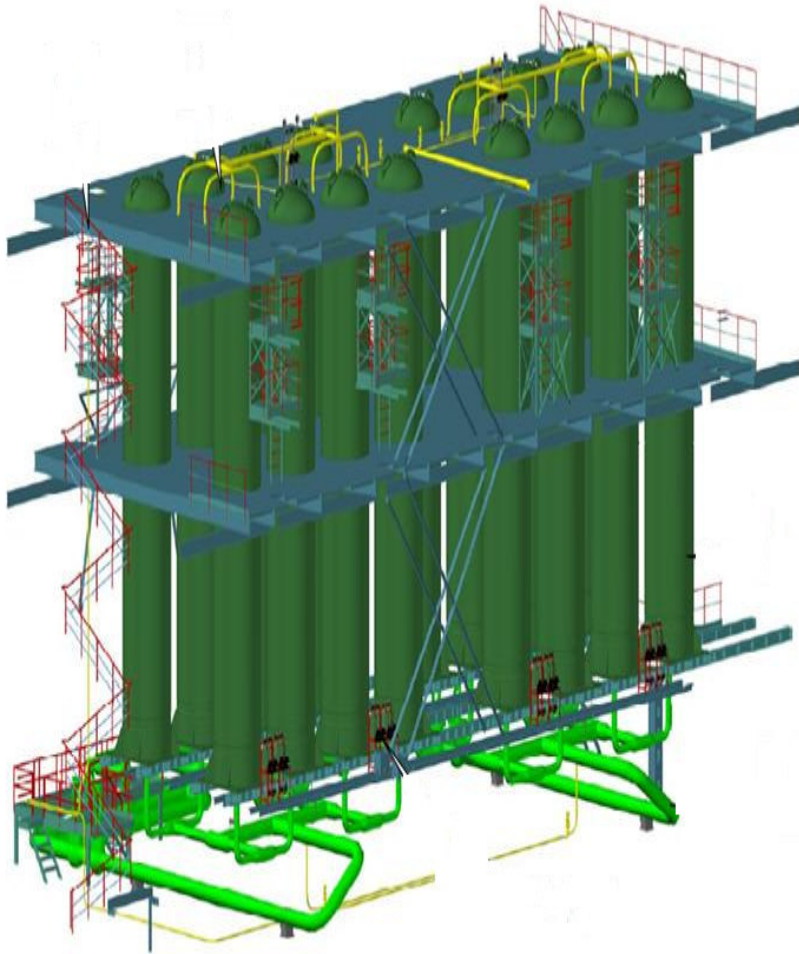
Tikslai:

- išmontuoti 117/1 pastato įrangą;
- dezaktyvuoti išmontuotus elementus iki nebekontroliavimo dydžio.
- Planuojama pradėti darbus 2011 pradžioje.

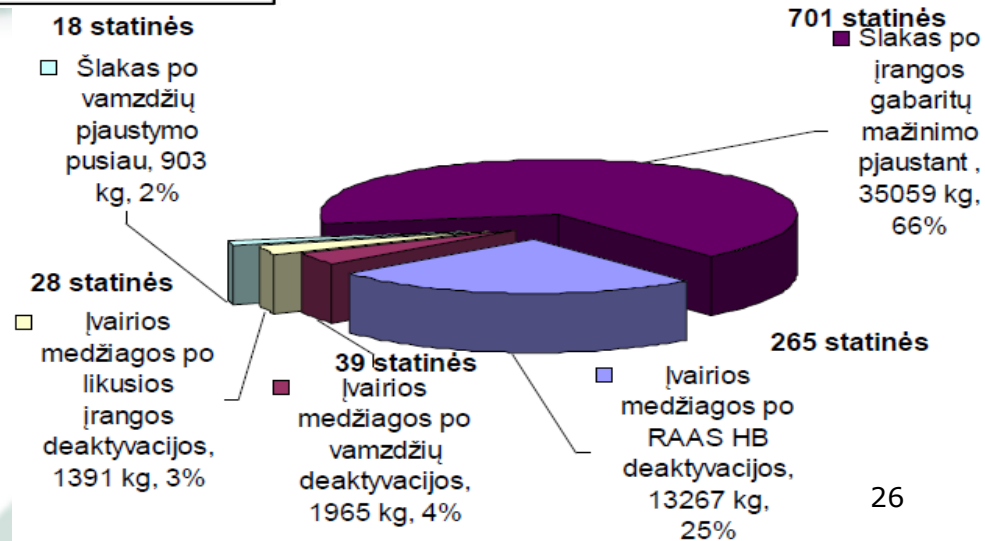
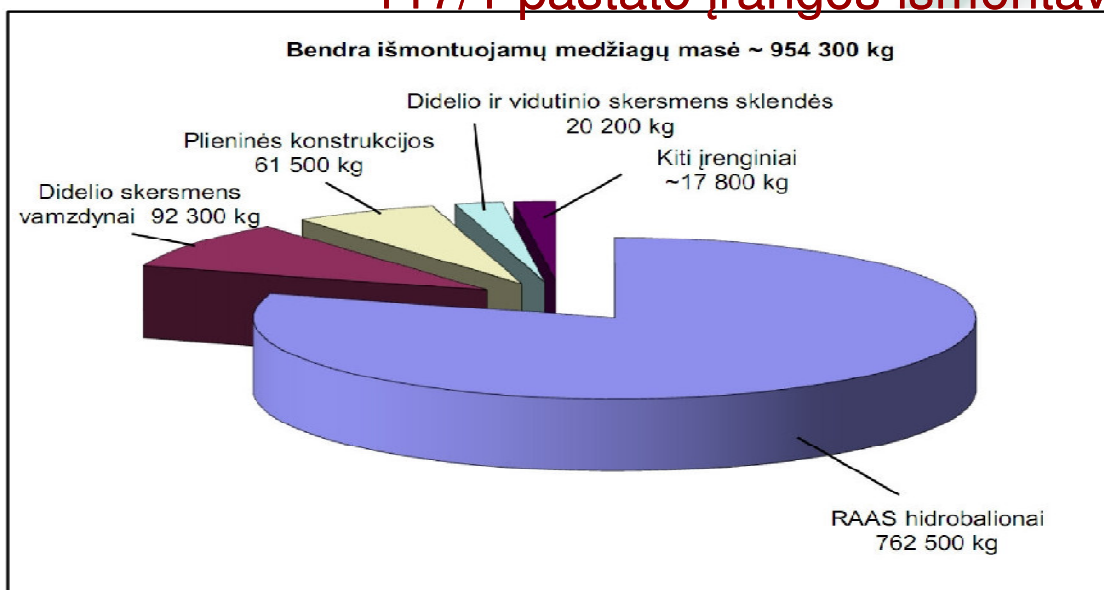
Planuojami išmontavimo projektai

117/1 pastato įrangos išmontavimo projektas

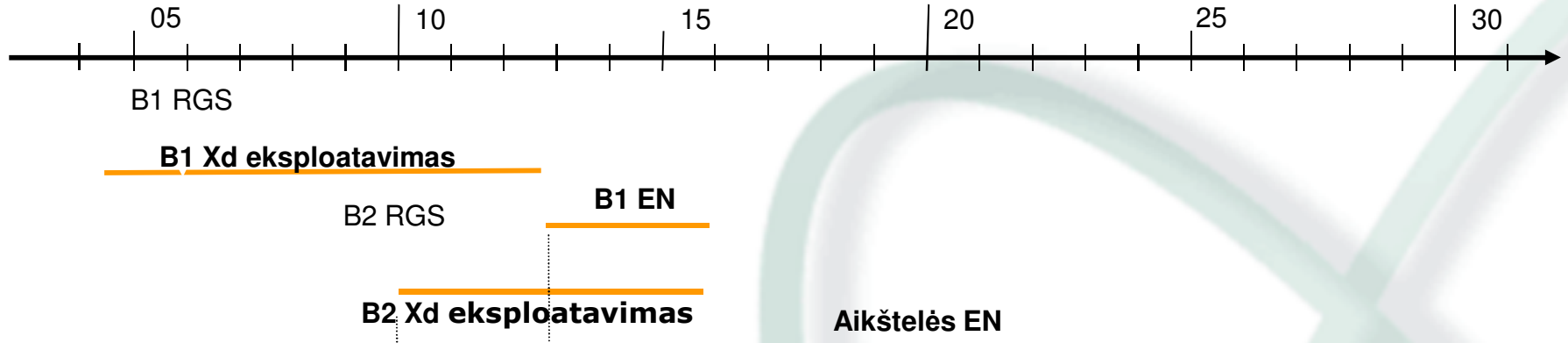
Planuojami išmontavimo projektai

117/1 pastato įrangos išmontavimo projektas

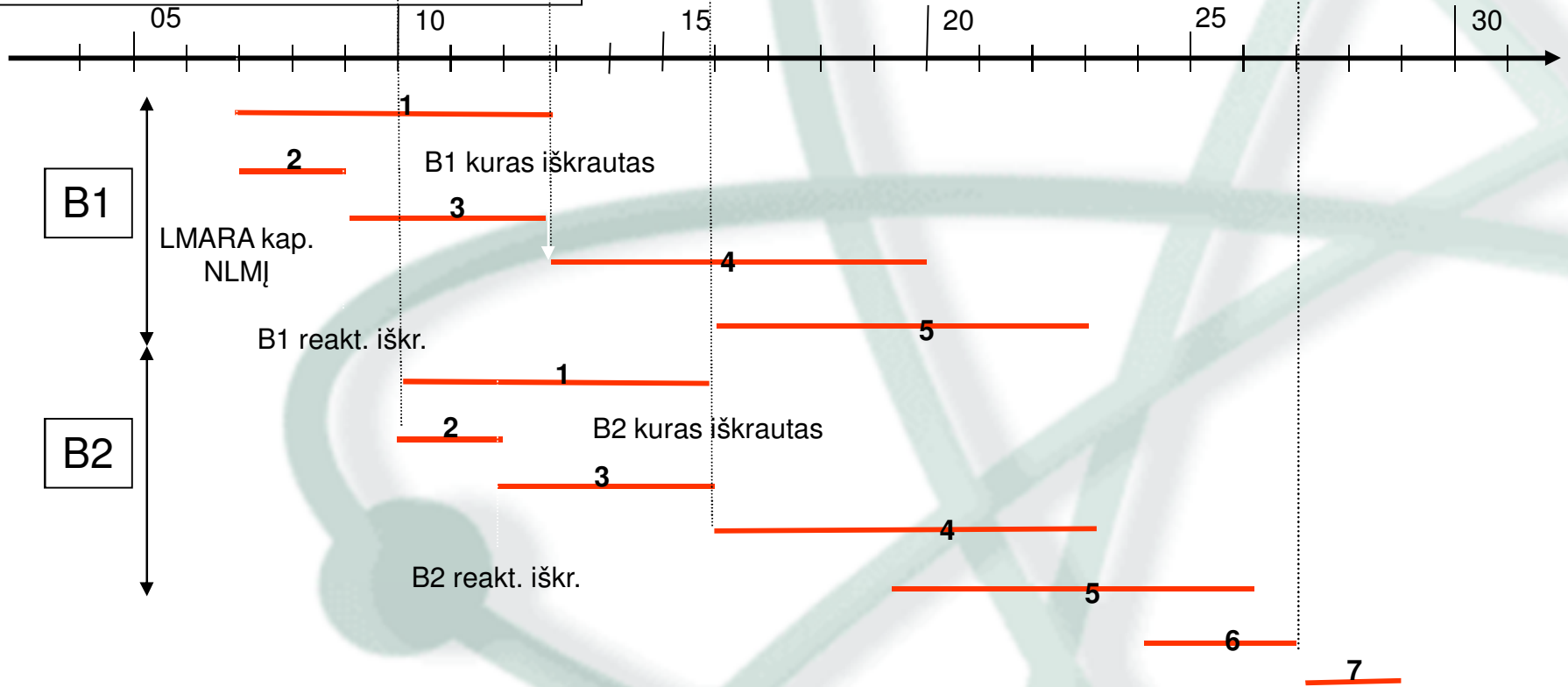

Bendra antrinių atliekų masė - 52 585 kg

Licencija

Išmontavimo žingsniai/licencijavimas

The background features several thick, overlapping, swirling lines in shades of light green and white, creating a sense of motion and depth. The lines are semi-transparent and overlap each other, with some appearing as solid green and others as white or light green. They form a complex, organic pattern that fills the frame.

Ačīū už dēmesį